

Când eram copii, stăteam iarna la gura sobei, încălzindu-ne la flăcările dogoritoare și depănând amintiri din timpul verii.

Acum, în acest august fierbinte al anului 2015, sub razele dogoritoare ale soarelui, depănăm câteva amintiri din pelerinajele pe care Primăria, ca în fiecare an, începând din 2001, le-a organizat în zonele încărcate de istorie ale țării noastre. Făcând o paranteză, să consemnăm pentru generațiile viitoare, că luna august tinde tot mai mult să devină a doua lună a lui cuptor, după luna iulie. Temperaturile de 40 de grade la umbră au devenit o constantă a ultimilor ani în această lună august, astfel că previziunile oamenilor de știință privind încălzirea globală încep să se împlinească. Dar în același timp, alții afirmă cu tărie că ne îndreptăm spre o nouă eră glaciară!

Însă, cu sau fără previziuni, viața merge înainte, mereu înainte. Doar Dumnezeu știe cu adevărat ce este sortit acestei lumi trecătoare.

Revenind la pelerinajul din Ardeal, amintim că 47 de pelerini ne-am îmbarcat în autocarul Primăriei condus de dl. Cristi Vâlcu, autocar pe care „tăticuțu” Cristi îl îngrijește ca pe copilul lui. Au fost foarte mulți pelerini veniți pentru prima dată. De asemenea, ne-am bucurat de prezența unor veterani din cadrul Primăriei ca dl. Consilier Scutelnicu, dl. Inginer Stanciu, dl. Inginer Badea sau dna Norica, i-am numit doar pe cei mai cunoscuți. „Grupul Primăria”, cum i-am denumit, a avut un comportament ireproșabil. Tot timpul împreună, tot timpul ajutându-se reciproc, dar fără să sfideze pe ceilalți participanți, fiind mereu politicoși și încadrându-se perfect în angrenajul unei echipe mai vechi a pelerinilor, care i-a primit cu brațele deschise! După ce am străbătut Valea Prahovei cu renumitele ei stațiuni montane: Sinaia, Bușteni, Azuga, Predeal, am trecut prin orașul Brașov, orașul meșteșugarilor, cu atâtea denumiri de-a lungul anilor, încât și istoria a început să le uite. Internetul însă este viu, poate fi accesat de oricine și bine ar fi dacă tinerii care sunt prezenți tot timpul în fața calculatoarelor ar dedica o mică parte din timpul lor ca să nu uite istoria, cultura și tradiția neamului nostru românesc, iar credința este cea care le înmănușează pe toate, le înobilează, le dă viață, căci istoria este viață, cultura este viață, iar Dumnezeu este viață și iubire, este „CEL CE ESTE”.

Iarși fac o paranteză, Dumnezeu ne-a dăruit viață ca să trăim pe aceste meleaguri, să le iubim, să le apărăm, să le lăsăm urmașilor noștri și să ne mântuim sufletele noastre aici pe pământ românesc. Mulți însă au plecat spre o viață mai bună. Trei milioane, patru milioane?

Cine mai știe? Nici măcar autoritățile. Bine. Nu-i condamnăm, pentru că nu avem dreptul să judecăm. Dar ne putem întreba: dacă toată suflarea din țară ar pleca spre o viață mai bună, cine ar mai rămâne pe aici? Vreți să ajungem ca evreii, să colindăm din loc în loc pentru o viață mai bună? Dar și evreii, după 1948, s-au întors tot în țara lor, tot acolo, în jurul Ierusalimului, unde l-au răstignit pe Mântuitorul. Dar nu mai au granițele pe care le aveau acum 2000 de ani. Acum Israelul, țara evreilor, nu are o întindere nici cât Țara Românească din vremea lui Mircea cel Bătrân, care se întindea de la Meridionali până la Dunăre (în sud) și din Banat până la Marea Neagră, cuprinzând și Dobrogea, acest teritoriu foarte greu de stăpânit de domnitorii români din Evul Mediu, tocmai datorită Dunării care separă Dobrogea de restul țării noastre. Dar Mircea cel Bătrân, ca și Mihai Viteazul, viața și-ar fi dat pentru acel petec de pământ românesc, pământ pe care nu mai știm să-l prețuim cu adevărat. Mi-aduc aminte de „Dan-Căpitan de plai”! Bravul român cade prizonier la păgâni și este condamnat la moarte. În ultima clipă, bătrânul luptător se roagă așa: „Ghirai mă lasă, lasă în ora morții grele / Să mai sărut o dată pământul țării mele...”

În sfârșit... poate vreodată românii vor înceta acest trist exod. Poate vom ajunge vreodată să trăim vremuri când va exista un program la nivel național care să readucă pe români în România, un program care să ofere medicilor, inginerilor și meseriașilor adevărați un câștig pe măsura muncii și responsabilității lor.

...În sfârșit... Ajungem la Cetatea Făgărașului și după 10 km poposim la Mănăstirea Făget, unde ne întâmpină cu multă dragoste și modestie maica stareță Teodora Hulpan. Aceasta ne vorbește cu lacrimi în ochi despre începuturile mănăstirii, ridicată în 1993 pe locul numit „Dealul Crucii”. Biserica mănăstirii a fost ridicată exact pe locul unde, odinioară, dănuia o mică vatră românească ortodoxă. Dar după 1760, Transilvania a intrat sub stăpânire austriacă, iar perversa împărăteasă Tereza, a dat ordin să fie distruse toate locașurile de închinăciune ortodoxă, în special din zona Ardealului, care constituiau adevărate fortărețe de rezidenți împotriva expansiunii catolicismului. Atunci trupele generalului Bukow, au distrus, asediat, incendiat, multe biserici și mănăstiri, printre care Mănăstirile Bucium, Berivoi, B, Dejani, Sâmbăta, Râmeț, Cârțișoara și altele.

Mănăstirea Făget a fost supusă samavolniciei trupelor austriece într-o zi de duminică. Toată obștea mănăstirii, numeroasă la acea vreme, se afla în biserică la rugăciune. Ostașii au încuiat porțile bisericii și au incendiat-o. Toată obștea mănăstirii a pierit în flăcări, trecând direct în ceata martirilor. Se spune că generalul Bukow poruncise că celui care va mărturisi credința catolică să i se de-a drumul și să scape de martiraj. Spre cinstea lor și a Ortodoxiei, toți preacuvioșii călugări au rezistat mucenicește.

Mănăstirea Făget era locul unde poposea domnitorul Mihai Viteazul, când treburile țării îl chemau în Țara Făgărașului. O legendă spune că, între mănăstire și cetate, legătura se putea face și printr-un tunel secret ascuns de privirile dușmanilor.

Ne-am închinat cu multă luare aminte la icoanele sfintei mănăstiri, care nu este terminată. Toți pelerinii au lăsat Acatiste, Pomelnice și ceva donații pentru pictura bisericii. Am îmbrățișat-o duios pe maica stareță și ne-am continuat pelerinajul pe drumurile istorice ale țării.

Am ajuns la poalele masivului Moldoveanu, al cărui vârf, cel mai înalt din țară, l-am zărit prin parbrizul autocarului. Pe Vârful Moldoveanu, la 2543 m, străjuiește pentru veșnicie tricolorul. Izolați sau în grupuri, destui români ajung să cunoască acest vârf, care pe timpul verii este accesibil celor antrenați. Mi-ar plăcea ca oțopenarii care au ajuns sau care vor ajunge pe acest vârf simbolic, să publice pozele lor în revista Info Oțopeni, dovada cea mai elocventă fiind chiar poza de pe „acoperișul țării”. Și pentru că nu vor fi prea mulți temerari, Primăria ar putea oferi o

Diplomă de Onoare (și un premiu simbolic) cu titlul „Temerar la Porțile Cerului”!

Jos, la poalele Moldoveanului, unde ajungem noi cei mulți, se află mănăstirea Brâncovenilor! Este una dintre cele mai importante mănăstiri din Ardeal. Ctitorie brâncovenească și vatră de spiritualitate ortodoxă, ridicată de domnitorul Constantin Brâncoveanu în anul 1696 în Poiana Braștului, unde exista o veche bisericuță de lemn. Deși scapă de distrugere în anii 1761-1762, mănăstirea va fi afectată de persecuții în anul 1785, ajungând o ruină. De-abia în anul 1926, mitropolitul Nicolae Bălan restaurează biserica, fiind astfel al doilea ctitor al mănăstirii. Printre viețuitorii de seamă ai mănăstirii se numără marele duhovnic Părintele Arsenie Boca, stareț al mănăstirii între anii 1940-1944. În apropiere de mănăstire se află chilia Părintelui Arsenie Boca, săpată în munte ca loc de sihăstrie și de asemenea izvorul tămăduitor al Părintelui Arsenie Boca, devenit alt loc de pelerinaj intensiv. În anii următori, a prinde câteva picături din acest izvor va fi o adevărată minune, deoarece tot mai mulți credincioși din împrejurimi se îmbulzesc cu sticle de 2 l sau cu bidoane de 5 l și de 10 l, făcându-ne în acest fel, aproape imposibilă încercarea de a umple o sticlă de 0,5 l în scurtul popas la această sfântă mănăstire. Așa era acum vreo 10-15 ani la mormântul Părintelui Arsenie Boca de la Prislop. La început mai puțină lume. Puteai aprinde liniștit o lumânare. Apoi, din an în an, au fost tot mai mulți, până a devenit o adevărată îmbulzeală. Dacă ajungi la Prislop la orele prânzului, drumul de acces, și așa strâmt, devine imposibil, uneori blocat de-a binelea. Sutele de tarabe care au proliferat în ultimii ani, cele mai multe încărcate de kitsch-uri, te fac să te întrebi dacă nu cumva ai ajuns la un talcioc sau la un iarmaroc. Unele tarabe au renunțat la icoanele înconjurate de rame grotești și vând în schimb bomboane agricole, bere la gheață, mititei și cârnăciori cât cuprinde.

Nu poți să nu te întrebi cu tristețe: Oare așa babilonie și-ar fi dorit „Sfântul Ardealului”? De ce nu este lăsat să se odihnească în liniște după viața zbuciumată pe care a dus-o? Și de ce nu se așteaptă ca Sfântul Sinod să îl canonizeze? Atunci va avea o zi de pomenire în calendarul Ortodox, atunci se vor putea vinde icoane cu chipul Sfântului. Evlavia populară este bună, dar trebuie să existe o măsură în toate, o bună cuviință, fără de care nu se poate închipui Ortodoxia. De la evlavie la isterie națională este doar un pas, iar televiziunile așa-zise naționale, abia așteaptă să-și crească ratingul pe seama creștinilor. Toate la vremea lor. Răbdare, răbdare, răbdare! Așa spunea Părintele Cleopa. Vremea Părintelui Arsenie Boca nu a venit încă. Dar va veni! Așa cum va veni și vremea Pr. Arsenie Papacioc și a Părintelui Ilie Cleopa și a altor mari duhovnici ai Bisericii Ortodoxe și ai neamului nostru românesc. De-acolo de unde își duc somnul de veci, ei, marii duhovnici se roagă și mijlocesc pentru noi înaintea Dumnezeului Cel Atotputernic. Dar bucuria lor cea mai mare ar fi ca și noi să facem ceva cu viața noastră. Să ne schimbăm puțin, să fim mai îngăduitori, mai răbdători și mai iubitori cu aproapele. Să mulțumim mai mult lui Dumnezeu, să ne rugăm mai mult. Să jertfim mai mult din timpul nostru pentru Dumnezeu. Mergem la mormintele lor să ne vindecăm, însă noi ce oferim? Vrem bucurie și liniște în viața noastră, dar de ce nu aducem și lor, cei pe care îi considerăm sfinți, puțină bucurie? Cerem mereu și nu oferim nimic în schimb! Unde-i dreptatea? Împărăția Cerurilor este dreptate, pace, liniște!

Ne închinăm icoanelor sfintei mănăstiri, și-L rugăm pe Dumnezeu să poarte pașii noștri către următoarele destinații.

Următorul popas îl facem la Muzeul Badea Cârțan, din localitatea Cârțișoara. Acest mare patriot care a trăit în a doua jumătate a sec. XIX-prima jumătate a sec. XX, a ajuns până la Roma să vadă cu ochii lui Columna lui Traian și să admire basoreliefurile de pe Columnă ale strămoșilor noștri. A militat pentru drepturile românilor din Transilvania, ca frații de acolo, supuși stăpânirii

străine, să nu-și uite limba, obiceiurile și tradițiile. Din păcate, muzeul în care se găsesc icoane pe sticlă și o parte din garderoba lui Badea Cârțan, nu avea niciun program afișat, nici măcar un număr de telefon. Comentariile sunt de prisos.

Pelerinajul nostru a continuat pe porțiuni din Autostrada A3, trecând pe drumul de centură al Sibiului și al Sebeșului, porțiuni care au avut darul să micșoreze numărul de ore petrecute în autocar și astfel să ajungem mai repede la destinația noastră, Mânăstirea Râmeț, unde ne-a primit harnica gazdă, dna Toia, care ne-a cazat în incinta pensiunii timp de patru nopți. Am gândit că este mai bine așa, întrucât în acest fel aduceam și ceva venit mânăstirii și în același timp scăpam de veșnica problemă a bagajelor pe care vrând-nevrând, le purtăm după noi peste tot. Nu mai vorbim de cadrul pitoresc al locului, având muntele cu păduri în spate, iar în fața Pensiunii, stâncile impunătoare care parcă stăteau să se prăvălească asupra noastră. Pe lângă curtea Pensiunii trece pârâul Râmeț, de unde și numele mânăstirii. Altă părere ar fi că numele mânăstirii ar veni de la eremiți (pustnici, oameni retrași), care își duceau veacul în jurul acestei vetre mânăstirești, una din cele mai vechi mânăstiri din întreaga țară, recente cercetări arheologice plasând existența ei încă din sec XII-XIII.

Biserica veche a mânăstirii este un monument arhitectonic și artistic de excepție, probabil unicat în Biserica Ortodoxă. Datorită spațiului foarte mic, nu mai mare decât a unei camere, ctitorii vremii au hotărât ca altarul să fie separat de restul bisericii doar printr-o singură ușă centrală, ușile diaconești lipsind cu desăvârșire! De-a lungul timpului, biserica a avut mai mulți ocrotitori și donatori, între care trebuie menționat vrednicul domnitor Mihai Viteazul, dar și asupritori, de două ori, la 1762 și 1785, tunurile generalului Bukow, încercând să distrugă micuța mânăstire. Fiind mai retrasă și neputând să ajungă cu tunurile, s-a încercat incendierea mânăstirii, dar nici această metodă n-a dat roadele așteptate, astfel că mânăstirea a rămas peste veacuri să înfrunte toate vitregiile la care am fost supuși noi românii.

În 1988, din cauza inundațiilor provocate de pârâul din apropiere, mânăstirea a fost înălțată cu 2,08 m, lucrare de mare finețe, realizată de arhitecții vremii, care merită toată admirația. Privind de la Răsărit către Apus, de la altarul vechii biserici către biserica cea nouă și stâncile din apropiere, ai impresia că într-adevăr cerul se unește cu pământul și Împărăția Cerurilor începe și de aici de la Râmeț.

Izvorul tămăduitor, care își are obârșia în altarul bisericii vechi, se numește Izvorul St. Ghelasie, trăitor în mânăstire în sec. XIV-XV, ale cărui sfinte moaște sunt depuse la închinare în biserica cea nouă.

În a doua zi de pelerinaj, am vizitat două din bisericile săsești fortificate din Ardeal și care se află sub protecția UNESCO. Este vorba de biserica de la Valea Viilor și biserica fortificată de la Biertan. Suntem ortodocși majoritari într-o țară ortodoxă, dar respectăm și credința celor de confesiune catolică și confesiune protestantă, așa cum mulți străini, majoritatea catolici și protestanți, vin să admire minunatele mânăstiri din Moldova și Bucovina: Sucevița, Moldovița, Voroneț, Humor, Putna, Neamț, Sihăstria, Agapia, Văratec, aflate, de asemenea, sub protecția UNESCO.

La Valea Viilor am avut oareșce deziluzie, biserica datând din sec. XIV, fiind părăsită. O administratoare foarte în vârstă a venit cu greu și ne-a deschis biserica. Ne-am fi așteptat la ceva mai mult, dar uneori și organizația UNESCO mai greșește, luând sub protecție obiective care zac în părăsire.

În schimb, la Biertan, chiar am rămas plăcut impresionați. Zidurile împrejmuitoare erau înalte de 5-6 m, groase, solide, degajând o forță impresionantă și înspăimântând parcă pe posibii atacatori, să nu uităm, ne aflăm în sec. XIII, XIV, XV, când fiecare își apăra proprietatea așa

cum putea, iar atacatorii și jefuitorii se iveau mereu. De asemenea, zidurile erau inexpugnabile, la fel cum Cetatea Neamțului era apărată doar de o mână de plăieși, datorită zidurilor sale de netrecut. La intrare, pe sub niște uși masive, am fost întâmpinați de niște oameni de ordine care ne-au îndrumat să plătim taxa de intrare. Ne-am conformat, apoi am trecut pe sub tunelul lung de peste 10 m, abia atunci ne-am aflat în curtea interioară, iar în fața noastră biserica monumentală. Personal, am dorit să văd mai ales renumita ușă a sacristiei (tezaurul), faimoasă prin cele 19 încuietori solide, unicat în țară, ușă care a primit premiul I la o expoziție de rarități de la Paris.

După Biertan, ne-am continuat drumul spre Tg. Mureș, unde am poposit circa 30 de minute în impunătoarea catedrală a orașului, ridicată după anul 1918, anul Reîntregirii. Alături de Catedrala de la Alba Iulia, Catedrala de la Cluj, Catedrala de la Timișoara, toate aceste mărețe biserici au fost ridicate pentru a arăta unitatea de credință și de neam a Transilvaniei cu Principatele Române.

Apoi am vizitat orașul, un adevărat oraș european, curățenie, ordine, clădiri istorice, amabilitatea localnicilor, un oraș în care ne-am simțit bine mereu. Nici vorbă de dispute interetnice, nici vorbă că nu ai fi servit de vânzători dacă vorbești românește. Totul firesc, totul natural, niciun fel de discriminare. Povești ale oamenilor politici. În realitate, prietenie și respect reciproc.

Mai mult de atât! Autocarul cu greu și-a făcut loc în parcare privată a unui hotel. Poate am mai deranjat pe cineva dintre proprietarii mașinilor vecine prin gabaritul autocarului pe care scria limpede C.S. Otopeni! Am zăbovit trei ore prin oraș. Nimeni nu ne-a reproșat nimic, iar la plecare ni s-a urat „drum bun”! Așa da. Este loc pentru toți sub soare. Mulțumim Tg. Mureș pentru ospitalitate.

La întoarcere, atât cât ne-a permis diagrama, am făcut un popas duhovnicesc la Mănăstirea Recea, mănăstire de maici, ridicată recent și sfințită de P.f. Părinte Patriarh Teoctist în anul 2003. Locașul de cult impresionează prin pictură în tehnica mozaic și prin finisajele de marmură și piatră cioplită. Prin jertfa și devotamentul maicii starețe Cristina Chicernea și a întregii obști monahale, mănăstirea a devenit în scurtă vreme un loc de o frumusețe aparte, care atrage pelerinii din toate colțurile țării.

În a treia zi, am pătruns cu autocarul în inima munților Apuseni care ne-au întâmpinat cu un relief impresionant, cu stânci impunătoare din granit și bazalt, cu chei săpate în munte de apele repezi, cu o liniște desăvârșită ca la început de lume. Toți pelerinii priveau și admirau măreția naturii, minunile pe care ni le-a lăsat Dumnezeu, frumusețea covârșitoare a împrejurimilor. În acest cadru pitoresc am pătruns în incinta Mănăstirii Remetea, având hramul Sf. Arhangheli Mihail, Gavril și Rafail, ridicată după Revoluție prin vrednicia preotului celibatar Ioan Comănești, cu binecuvântarea Chiriarhului locului.

Părăsind mănăstirea, ne-am încadrat pe binecunoscutul fragment de Autostradă de la Turda la Gilău, iar înainte de Cluj am poposit pentru prima dată la mănăstirea Florești, tot o construcție după revoluție, ridicată la dorința familiei Badea Ioan și la inițiativa preotului Vasile Fizașau. Pelerinajul zilei s-a încheiat cu vizita la mănăstirea Dumbrava, pe care harnicele măicuțe au transformat-o într-o oază de verdeață, un colț de rai cum nu mai găsești în țară.

Ziua a IV-a a fost dedicată Cetății Alba Iulia Carolina, fortăreață construită la începutul sec. al XVIII-lea cu rol de apărare a Imperiului Habsburgic împotriva expansiunii Imperiului Otoman. Cetatea a fost restaurată recent, iar frumusețea ei impresionează și pe cel mai pretențios observator.

După ce am participat la Sfânta Liturghie la Mănăstirea Râmeț, ne-am îndreptat așadar spre

Alba-Iulia, orașul Reîntregirii, având 4 obiective de vizitat: Catedrala Reîntregirii, Catedrala romano-catolică, Muzeul Unirii, și Biserica de Lemn ridicată în cinstea domnitorului Mihai Viteazul.

Deși am depășit spațiul alocat, mă opresc puțin asupra Muzeului Unirii unde anul acesta a fost expus Tezaurul de aur și argint al României, deschis în sala Unirii chiar în ajunul vizitei noastre, adică pe patru iunie, noi ajungând la Cetate vineri, 5 iunie! Am avut șansa rarisimă să vedem cea mai valoroasă expoziție din toate timpurile realizată în România. Valoarea estimată a pieselor expuse este de 70 milioane de euro. Nu lipsesc din expoziție Tezaurul de la Pietroasa, Cloșca cu puii de aur, brățările dacice de aur de la Sarmizegetusa, aurul și argintul antic al României, aproximativ o mie de piese de aur și argint executate cu măiestrie de strămoșii poporului român. Fericiți pelerinii din Otopeni care au văzut minunata expoziție.

Ziua a cincea ne-am întors mulțumiți către casele noastre, oprindu-ne la mănăstirea Turnu și Schitul Ostrov situate pe Valea Oltului și în sfârșit la Mănăstirea Cotmeana, unde se află cel mai vechi clopot din Țara Românească.

Cu fiecare pelerinaj ne îmbogățim sufletele și creștem duhovnicește. Ne rugăm în acest post al Adormirii Maicii Domnului să îl țină Dumnezeu în sănătate pe dl. Primar, întreaga Primărie și întreaga comunitate creștină din orașul nostru. Amin!

VA URMA

Părintele Radu Mihai Bujorel